

Ulobas visjon

Uloba arbeider for en verden der funksjonshemmede har frihet til livsutfoldelse og deltar på alle samfunnets arenaer.

FN KONVENSJONEN FOR MENNESKER MED NEDSATT FUNKSJONSEVNE.

- **Artikkel 24 Utdanning**
- **Artikkel 27 Arbeid og sysselsetting**

Artikkel 1- 9

Artikler med generell anvendelse.

- Formål; generelle prinsipper, generelle plikter, likeverd, ikke-diskriminering, bevisstgjøring og tilgjengelighet.

«Denne konvensjon har som formål å fremme, verne om og sikre mennesker ed nedsatt funksjonsevne full og likeverdig rett til å nyte alle menneskerettigheter og grunnleggende friheter, og å fremme respekten for deres iboende verdighet.»

Artikkel 10 - 30

- substansielle artikler.
Som for eksempel. rettslig handleevne, frihet og sikkerhet, likeverdige tilgang til rettigheter, arbeid og utdanning, helse og politiske deltakelse.

Artikkel 31 - 50

- Innføring og overvåking.
- Fakta-innsamling, internasjonalt samarbeid, CRPD-komiteens rolle, nasjonal innføring og overvåkning/tilsyn.
- Sikre at det som er signert og avtalt faktisk skjer.

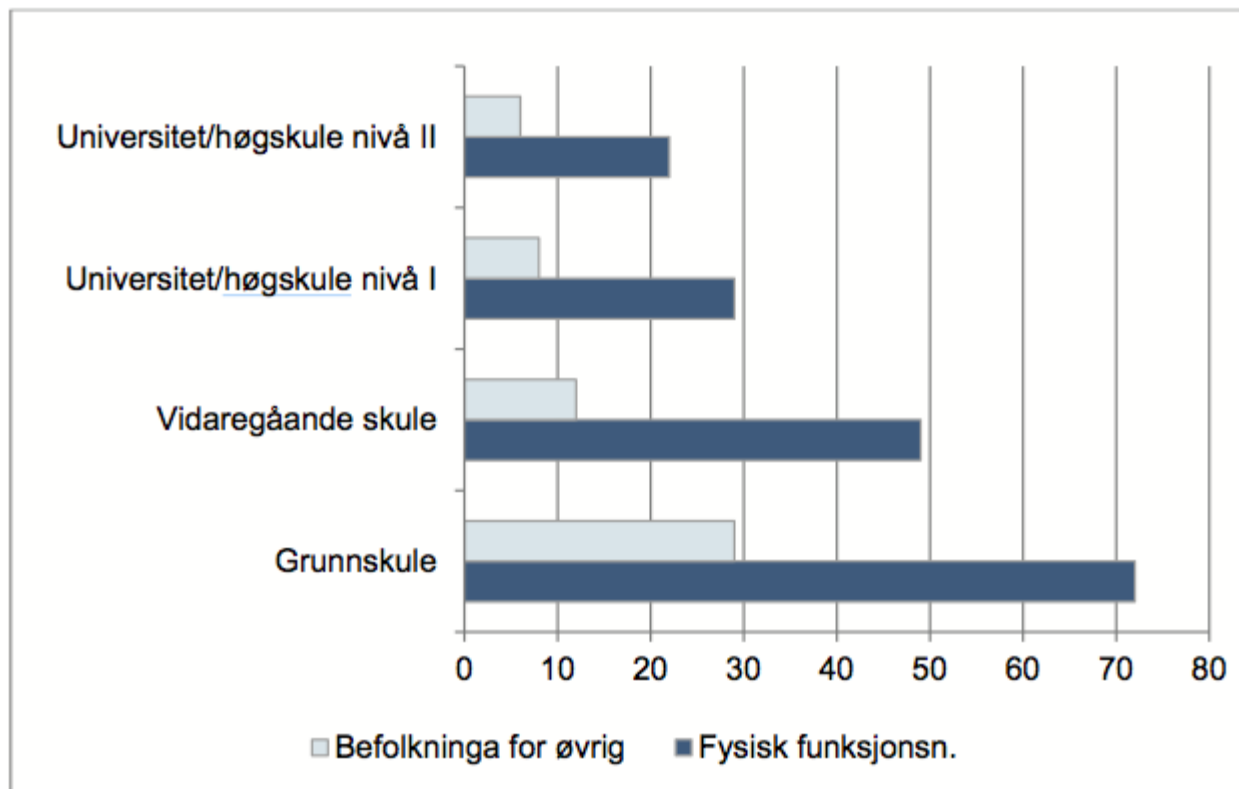
Artikkel 24 Utdanning

- 1. Partene erkjenner at mennesker med nedsatt funksjonsevne har rett til utdanning. Med sikte på
- å virkeliggjøre denne rettigheten uten diskriminering, og på basis av like muligheter, skal partene
- sikre et inkluderende utdanningssystem på alle nivåer, samt livslang læring, som tar sikte på:.....

Hva betyr utdanning for individet.

Figur 1. Andel som ikke var yrkesaktive i 2010 etter høgaste fullførte utdanning i 2010. Utval med fysisk funksjonsnedsetjing og befolkninga for øvrig (referanse). Prosent.

Fakta

Foreldre ønsker det beste for sine barn

Kommunen tenker økonomi

Vi kan tilby dere det aller beste på tilbudet ved x-skolen eller i Y-gruppen

Politikerne hører på administrasjonen og bevilger penger til spesialskolen

Skoleledelsen sier: "Foreldrene ville det" – derfor har vi dette tilbudet.

Foreldrene velger forsterket skole/spesialskolen/gruppen.

Foreldre blir ikke alltid opplyst om retten til å gå på nærskolen – samtidig som de har krav på spesialundervisning

Virkeliggjøre:

- at mennesker med nedsatt funksjonsevne ikke stenges ute fra det **allmenne** utdanningssystemet på grunn av nedsatt funksjonsevne, og at barn med nedsatt funksjonsevne **ikke stenges ute fra tvungen og gratis** grunnskoleundervisning eller fra videregående opplæring **på grunn av sin nedsatte funksjonsevne,**

- Spesialskolene ble lagt ned i 1992, men Utdanningsforbundet mener tallet på elever utenfor den ordinære skolen er nesten fordoblet siden den gang.
- 8 av 10 undervisningsbygg er utilgjengelige for personer med nedsatt funksjonsevne

Dette er med på å undergrave målsetningen om normalisering og integrering

Særskilt nevnt:

- Rimelig tilrettelegging
- Nødvendig støtte for effektiv utdanning
- Effektive støttetiltak
- Punktskrift, alternativ skrift, supplerende kommunikasjonsformer.
- Tegnspråk, døvesamfunnets språklige identitet.
- Omfatter også praktisk og sosial utvikling.

Skjer det hos oss i dag ?

- Er skolene tilgjengelige i ditt fylke ?
- Er hele skoleløpet tilgjengelig ?
- Nærskole prinsippet gjelder.
- Er det segregert undervisning ?
- Har ungdommene reelle valg ?
- Fra kommunen til fylkeskommunen til staten.
Er ansvaret tydelig fordelt og overgangene tilstrekkelig sikret ?

Artikkel 27 Arbeid og sysselsetting

- Partene erkjenner at mennesker med nedsatt funksjonsevne har **rett til arbeid på lik linje med andre**; dette omfatter muligheten til å tjene sitt levebrød ved **fritt valgt eller godtatt arbeid** i et arbeidsmarked og arbeidsmiljø som er åpent, inkluderende og tilgjengelig for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Partene skal trygge og fremme virkeliggjøringen av retten til arbeid, også for dem som får nedsatt funksjonsevne mens de er i arbeid, **ved å treffe hensiktsmessige tiltak, også i lovs form**, blant annet for

Særskilt nevnt:

- Forby diskriminering i alle forhold vedrørende arbeidslivet.
- Lik lønn for arbeid av lik verdi.
- Tilgang til veiledning, arbeidsformidling, yrkesopplæring og etter- og videreutdanning.
- Rimelig tilrettelegging på arbeidsplassen.
- Erfaring i det åpne arbeidsmarkedet

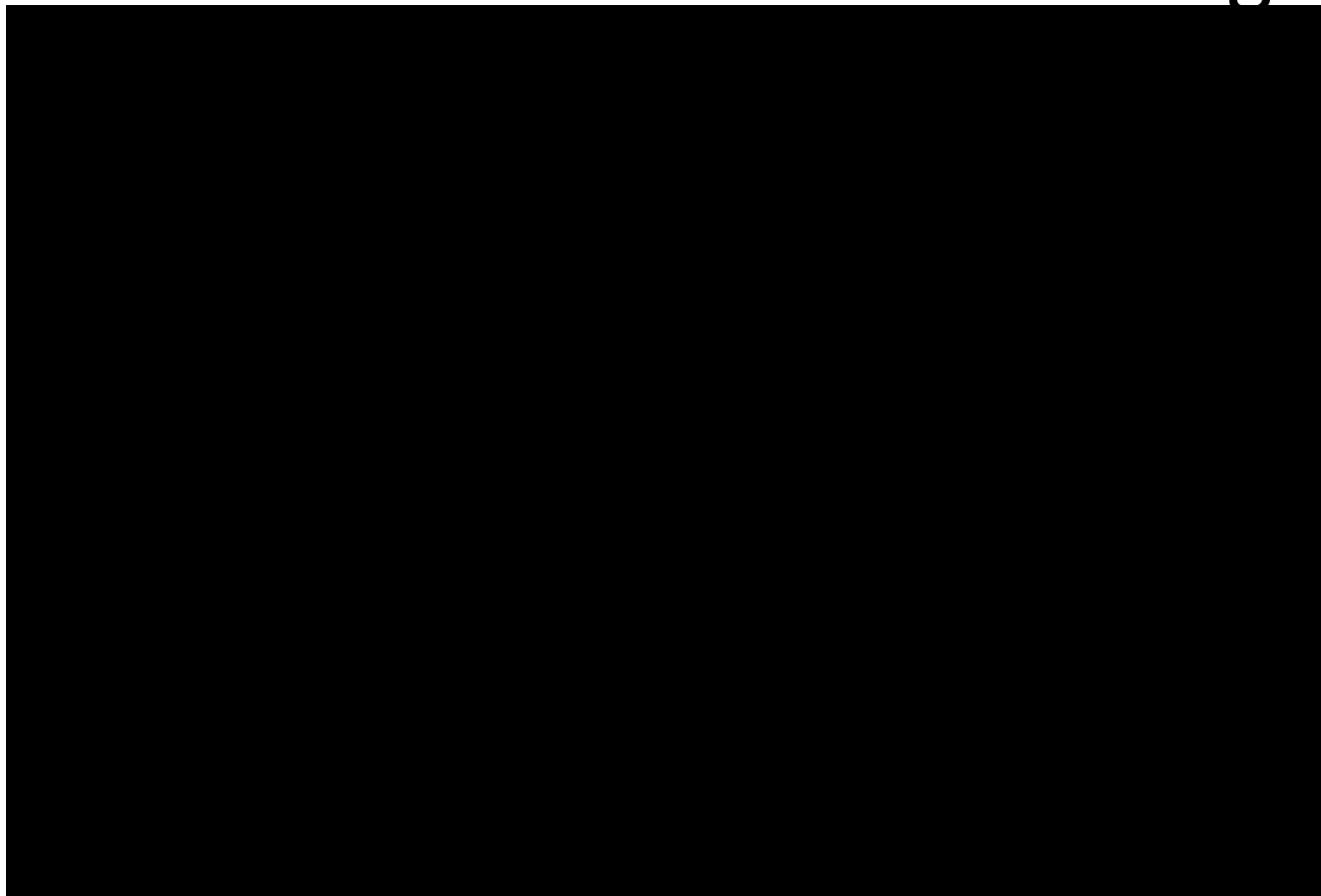
Artikkel 27 punkt g og h.

..... Også i lov form, bland annet for

- g) å **ansette** mennesker med nedsatt funksjonsevne i **offentlig sektor**,
- h) å fremme ansettelse av mennesker med nedsatt funksjonsevne i privat sektor gjennom **hensiktsmessige strategier** og tiltak, som kan omfatte **positiv særbehandling**, stimulerings tiltak og andre tiltak,

Hvordan ser det ut hos oss i dag ?

Kilder.

Nova rapporten Langt igjen.

- <http://www.statped.no/Fokussaker-forside/Langt-igjen/>

FAFO rapporten Inkludering av personer med nedsatt funksjonsevne i arbeidslivet.

- <http://www.fafo.no/pub/rapp/20344/20344.pdf>

Rom for å stille spørsmål

- LDO.
- FFO
- SAFO
- Norges Handikapforbund
- Stopp diskrimineringen
- Uloba: Politisk rådgiver Tove Linnea Brandvik
Mobil 48 23 08 49 mail : tbr@uloba.no

Takk for oppmerksomheten